

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej, ul. Ballestremów 16.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej udziela pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej osobom i rodzinom, które znalazły się w sytuacji kryzysowej. Adresatami pomocy są osoby doświadczające przemocy domowej, doznające utraty, śmierci bliskich, zagrożone samobójstwem, dotknięte nagłą chorobą lub niepełnosprawnością i innymi zdarzeniami traumatycznymi.

Ośrodek czynny jest od poniedziałku do piątku od godziny 8.00 do 20.00.

I. Stan zatrudnienia

Ośrodek zatrudnia pracowników merytorycznych: psychologów i pracownika socjalnego, a także pracowników administracyjnych. Stan zatrudnienia na koniec 2023 roku wyniósł 13 osób, w ramach 10,875 etatu.

II. Budżet

1) Planowany budżet Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej w 2023 roku:

– środki samorządowe R.85220	1.120.350,00
– dotacja Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego R.85205	20.671,00

Łącznie: **1.029.300,00**

2) Pozyskane środki zewnętrzne w 2023 roku:

– dotacja Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego R.85205	21.600,00
– środki z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy R.85295	25.778,00

3) Wykonanie budżetu Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej na koniec 2023 roku:

– środki samorządowe R.85220	1.076.674,47
– dotacja Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego R.85205	19.800,00
– środki z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy R.85295	25.741,52

Łącznie: **1.122.215,99**

4) Wykorzystanie środków zewnętrznych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej na koniec 2023 roku:

- realizacja zadań na rzecz pomocy Ukrainie (pomoc psychologiczna) -R.85295: wykorzystano 99,85 % środków przeznaczonych na ten cel.
- Realizacja Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie - R.85205: dotację wykorzystano w 91,66%.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej zwrócił się z prośbą o dokonanie zwiększenia wydatków w planie finansowym na 2023 rok w dziale 852, rozdziale 85220, w związku z podniesieniem stawek za opłaty za wywóz odpadów komunalnych zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 30.12.2022 roku.

III. Zadania realizowane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

1) Pomoc psychologiczna:

- indywidualne spotkania konsultacyjne dla osób pozostających w kryzysie, w szczególności dla osób doświadczających przemocy domowej,
- prowadzenie spotkań grupowych dla ofiar przemocy domowej,
- prowadzenie interwencji psychologicznej w sytuacji pojawienia się myśli samobójczych,
- prowadzenie indywidualnej i grupowej pracy ze sprawcą przemocy, poprzez realizację między innymi *Programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową*,
- prowadzenie spotkań dla małżeństw i par przeżywających kryzys w związku,
- prowadzenie działań informacyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych wobec osób zagrożonych doświadczaniem przemocy poprzez np. realizację programu „Szkoła dla rodziców - wychowanie bez przemocy”,
- pomoc w przeżywaniu żałoby,
- pomoc osobom zaburzonym psychicznie w zakresie działań interwencyjnych,
- składaniu zeznań na Policji, w Sądzie i Prokuraturze w sprawie osób doświadczających przemocy, także towarzyszenie tym osobom podczas składanych zeznań.

2) Pomoc socjalna:

- sporządzanie formularza Niebieskie Karty - wszczęcie procedury
- sporządzanie zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa
- sporządzanie wniosku do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację rodziny / dziecka
- udzielano pomocy w uzyskaniu schronienia osobom doświadczającym przemocy

3) Pomoc prawna:

- udzielanie indywidualnych porad prawnych klientom Ośrodka
- sporządzanie na wniosek klienta dokumentów, min. wniosków rozwodowych, o alimenty, o opuszczenie mieszkania, rozdzielenie majątkową, innych uzależnionych od sytuacji osoby
- sporządzanie odpowiedzi na pozwy w formie pism procesowych

4) Ponadto do zadań Ośrodka należy:

- pozostawanie w gotowości w przypadku konieczności udzielania pomocy psychologicznej na wypadek katastrof masowych
- prowadzenie poradnictwa telefonicznego rozumianego, jako zdalne udzielanie wsparcia osobom niewymagającym kontaktu osobistego
- prowadzenie statystyk, analiz i sprawozdawczości.

5) Dodatkowo:

Przeprowadzenie prelekcji, wykładów i szkoleń związanych z tematyką działalności Ośrodka
- na wniosek organizacji lub instytucji.

Zadania realizowane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej wpisują się w założenia między innymi o Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Ruda Śląska, a także Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Rudzie Śląskiej, czy też Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli.

IV. Charakterystyka działania Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej.

1. Zgłaszane problemy:

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej objął wsparciem psychologicznym łącznie **643** osoby, którym udzielono **3.275** usług psychologicznych. Problemy jakie zostały zgłoszone psychologom zamieszczono poniżej:

- PR (przemoc): **153**
 - ✓ ofiary przemocy: **96**
 - ✓ sprawcy przemocy: **50**
 - ✓ świadkowie przemocy: **7**
- PM (problemy małżeńskie): **128**
- PRO (problemy rodzinne): **104**
- PE (problemy emocjonalne): **24**
- KO (kryzysy osobiste): **264**
- UZ (uzależnienie): **9**
- I (inne, np. problemy socjalno - bytowe, prawne itp.): **19**
- AGR (agresja): **9**
- PED (problemy emocjonalne dziecka): **24**
- PW (problemy wychowawcze): **103**
- CHR (choroba): **19**
- PS (choroba psychiczna): **56**
- WS (wykorzystanie seksualne): **6**
- G (gwałt): **7**
- K (wypadek, katastrofa): **5**

W praktyce ilość zgłaszanych problemów jest zdecydowanie większa niż liczba osób objętych wsparciem, gdyż jedna osoba może sygnalizować więcej niż jeden problem. Dla potrzeb sprawozdawczych wykazano **643** osoby, które zgłosiły **930** problemy ujęte zgodnie z powyższym wykazem.

2. Usługi psychologiczne.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej świadczy indywidualne i grupowe poradnictwo psychologiczne wobec osób znajdujących się w różnych sytuacjach kryzysowych. W 2023 roku **643** osobom udzielono łącznie **3.275** różnych usług psychologicznych (z czego usług w terenie **111** oraz z wykorzystaniem zdalnych środków komunikacji: **183**). W zdecydowanej większości były to konsultacje indywidualne, których odbyło się **3.195** przy **80** spotkaniach grupowych. Konsultacje miały charakter jednorazowy jak również z uwagi na złożoność problemu obejmowały kilka, a nawet kilkanaście spotkań. Wsparciem obejmowano osoby dorosłe, a także dzieci: **30** (do 18 roku życia) oraz seniorów **60** (osoby w wieku 60+). Szczególną formą usługi psychologicznej jest „interwencja kryzysowa” rozumiana jako udzielanie natychmiastowej pomocy psychologicznej osobom zgłaszającym kryzys. W 2023 roku pomocy interwencyjnej wymagało **65** osób, którym udzielono **79** usług interwencyjnych. Interwencje dotyczyły zarówno sytuacji związanych z doświadczaniem przemocy, jak również myślami samobójczymi, chorobami psychicznymi, czy też kryzysami emocjonalnymi. W części spośród sytuacji interwencyjnych koniecznym było wzywanie służb ratujących życie; Pogotowia Ratunkowego, czy też Policji.

3. Grupa wsparcia dla kobiet doświadczających i zagrożonych przemocą.

Usługi psychologiczne udzielane są także w formie grupowej. Ośrodek każdego roku organizuje wsparcie dla kobiet, które doświadczały przemocy lub nadal są w związkach przemocowych. Ideą prowadzonych spotkań jest dzielenie się wsparciem przez osoby w podobnej sytuacji. W 2023 roku zorganizowano **3 edycje grupy wsparcia**, łącznie odbyło się **21** spotkań, w których uczestniczyło: **34** panie:

- **1 edycja** od 29.03.2023 do 21.06.2023 ilość spotkań: **11**, liczba uczestniczek: **15**.
- **2 edycja (zajęcia poranne)** od 15.11.2023 do nadal, w 2023 roku odbyło się 6 spotkań, do zajęć przystąpiło 13 pań. Zajęcia są kontynuowane w 2024 roku.
- **3 edycja (zajęcia popołudniowe)** od 22.11.2023 do nadal, w 2023 roku odbyło się 5 spotkań, do zajęć przystąpiło 6 pań. Zajęcia są kontynuowane w 2024 roku.

4. Grupa profilaktyczno - edukacyjna dla kobiet zagrożonych przemocą.

Zajęcia adresowane są do Pań zagrożonych przemocą zaplanowano na połowę października 2023 roku. Z uwagi jednak na zdecydowanie większe zainteresowanie zajęciami planowanej na listopad grupy wsparcia, postanowiono zmienić formułę prowadzonych zajęć i zorganizować dwie grupy wsparcia z elementami profilaktyki, dostosowując prowadzone zajęcia do zainteresowań i oczekiwań uczestniczek. Tak więc w tym samym terminie zorganizowano dwie grupy wsparcia dla kobiet ofiar przemocy, jedno zajęcia prowadząc w godzinach popołudniowych, a drugie popołudniu, tak aby każda zgłaszająca gotowość udziału w spotkaniach osoba miała zagwarantowany do nich dostęp.

5. Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową jest ofertą Ośrodka adresowaną do sprawców przemocy oraz ich rodzin. Celem prowadzonych zajęć jest ograniczenie przemocy domowej, poprzez wywołanie zmiany w postępowaniu sprawcy w taki sposób, aby wyeliminować jego przemocowe przekonania i zachowania, zastępując je właściwymi i pożądanymi. W roku 2023 zorganizowano łącznie dwa programy korekcyjno - edukacyjne (PKE):

- I PKE w okresie od 4.03.2023 do 24.06.2023 roku,
- II PKE w okresie od 2.09.2023 do 16.12.2023 roku.

Łącznie odbyło się 29 zajęć grupowych trwających łącznie 120 godzin zegarowych, do których poprzez podpisanie kontraktu przystąpiło 28 osób stosujących przemoc domową. Program ukończyło 16 osób.

6. Spotkania konsultacje dla par i małżeństw.

Usługi psychologiczne adresowane są także do par i małżeństw przeżywających kryzys w związku. Celem prowadzonych spotkań jest najczęściej poprawa relacji partnerów poprzez wypracowanie właściwych kanałów komunikacyjnych, a także określenie wspólnych wartości i wypracowanie obopólnego szacunku jako podstaw prawidłowych relacji.

Łącznie z konsultacji skorzystało: 37 par, a więc wsparciem objęto: 74 osoby. Łącznie odbyło się 149 konsultacji.

7. Praca z rodzicem i dzieckiem.

Szczególną grupą obejmowaną wsparciem są dzieci. W 2022 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej objął wsparciem 30 dzieci, udzielając im łącznie 154 usług. Każda konsultacja z dzieckiem była poprzedzona spotkaniem z rodzicem lub rodzicami. Łącznie przeprowadzono 41 konsultacji z rodzicami lub opiekunami prawnymi.

8. Wsparcie psychologiczne dla obywateli Ukrainy.

Wsparciem psychologicznym w 2023 roku byli także obejmowani obywatele Ukrainy będący w kryzysie uchodźczym w związku z wojną. W ramach Ośrodka został zatrudniony na umowy zlecenie psycholog świadczący pomoc obywatelom Ukrainy w ich ojczystym języku. Z wsparcia psychologa skorzystało łącznie 38 uchodźców, którym udzielono 328 konsultacji.

9. Udział w grupach roboczych i zespołach interdyscyplinarnych.

W 2023 roku w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej pracą socjalną objęto 41 osób, z czego wyłącznie z uwagi na przemoc domowa 30 osób (w ramach prowadzonej procedury NK). W tutejszym Ośrodku odbyło się łącznie 86 grup roboczych. W związku z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, a także zmianami organizacyjnymi w Mieście, wszystkie dotychczas koordynowane procedury Niebieskie Karty zostały przekazane do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.

10. Osoby kierowane do zabezpieczenia schronienia z uwagi na przemoc:

Z uwagi na przemoc domową, oraz konieczność opuszczenia w związku z nią miejsca zamieszkania, pomocy udzielono 3 osobom. Zabezpieczono schronienie w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy (K:1, M:1, Dz:1).

11. Pisma kierowane do Sądu, Prokuratury i na Policję:

- zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa znęcania się nad rodziną: 33
- wniosek o wgląd w sytuację rodziny / dziecka: 19

12. Usługi prawne:

Bezpłatne poradnictwo prawne jest świadczone w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej raz w tygodniu. Osoby korzystające z poradnictwa poza uzyskaniem porady mogą liczyć na przygotowanie pism procesowych, a także odpowiedzi na nie, pozwów o alimenty, czy też wniosków o eksmisję osoby stosującej przemoc domową. W 2023 roku z pomocy prawnej skorzystało: 95 osób, którym udzielono 161 usług prawnych. Spośród osób które skorzystały z pomocy prawnej 18 osób było uwięzionych w przemoc, osobom tym udzielono: 32 porad prawnych.

13. Prowadzenie szkoleń, prelekcji i wykładów.

Na wniosek pedagoga szkolnego przeprowadzono jedną prelekcję dla uczniów szkoły średniej, pochodzenia ukraińskiego. Problematyka zajęć dotyczyła zachowań agresywnych, przemocy rówieśniczej, a także stresu związanego z aklimatyzacją w warunkach uchodźczych.

14. Akcje informacyjne dotyczące przemocy

W 2023 roku opracowano dwie ulotki oraz informator. Łączna ilość opracowanych materiałów edukacyjno - profilaktycznych 6000 sztuk (4000 ulotek i 2000 informatorów). Materiały dotyczą treści z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (w związku z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej), a także oferty pomocowej Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej.

DYREKTOR
Ośrodka Interwencji Kryzysowej
w Rudzie Śląskiej
mgr Rafał Szpak